

Dosarul nr. 3ra-1152/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: E. Cojocari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

DECIZIE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Dumitru Mardari
Sveatoslav Moldovan

examinând recursul depus de Străisteanu Gheorghe,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu Gheorghe împotriva Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani cu privire la constatarea încălcării dreptului la informație și a dreptului la examinarea cererii în termenul prevăzut de lege, obligarea examinării cererii și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul depus de Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, s-a casat integral hotărârea din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și s-a emis o decizie nouă de respingere a acțiunii ca neîntemeiată

c o n s t a t ă :

La 03 septembrie 2018 Străisteanu Gheorghe a depus cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani cu privire la constatarea încălcării dreptului la informație și a dreptului la examinarea cererii în termenul prevăzut de lege, obligarea examinării cererii și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că la 26 iulie 2018, ora 15²⁰, prin intermediul poștei electronice, semnată digital, a expediat în adresa Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, cerere, în care a indicat că la 12 iulie 2018, ora 13³⁶, prin intermediul poștei electronice, a expediat în adresa Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, cerere în baza Legii privind accesul la informație.

În cerere a solicitat să fie informat despre recepționarea, data și numărul de înregistrare a cererii expediate, însă nu a primit niciun răspuns.

Prin cererea din 26 iulie 2018, repetat a solicitat să fie informat despre data și numărul de înregistrare a cererii din 12 iulie 2018, ora 13³⁶; la care persoană responsabilă din cadrul Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani se află în procedură și la ce etapă de examinare, însă în termenul prevăzut de lege nu a primit răspuns.

Consideră Străisteanu Gheorghe că prin nesoluționarea cererii din 26 iulie 2018, Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani i-a încălcat dreptul de acces la informație și dreptul la examinarea cererii în termenul prevăzut de lege - de 15 zile.

Conform art. 11 alin. (1) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, furnizorul de informații, în conformitate cu competențele care îi revin, este obligat să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal.

Potrivit art. 15 alin. (3) din Legea privind accesul la informație, deciziile, luate în conformitate cu prezenta lege, vor fi comunicate solicitantului într-un mod ce ar garanta recepționarea și conștientizarea acestora.

Conform art. 16 alin. (1) din Legea privind accesul la informație, informațiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.

Prin cererea din 26 iulie 2018 a solicitat doar o simplă confirmare ce ține de cererea depusă la 12 iulie 2018, solicitările și conținutul textului din petiția respectivă nu necesita o studiere și examinare complexă, aceasta trebuia să fie soluționată la timp, cu furnizarea informației fără întârziere sau în termen de cel mult de 15 zile de la data înregistrării.

Prin nesoluționarea cererii din 26 iulie 2018, pârâtul i-a cauzat un prejudiciu moral, exprimat prin sentimente de frustrare, anxietate, suferințe psihice, stresuri, nervozitate, deoarece informația solicitată era necesară pentru a fi prezentată judecătorului de instrucție.

A cerut Străisteanu Gheorghe admiterea acțiunii, constatarea încălcării dreptului de acces la informația solicitată prin cererea din 26 iulie 2018, constatarea încălcării dreptului la examinarea cererii din 26 iulie 2018 în termenul prevăzut de lege, obligarea Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani să examineze cererea din 26 iulie 2018 în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare și să-i prezinte informația solicitată, încasarea din contul Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani a sumei de 13250 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea a fost admisă în parte.

S-a constatat încălcat de Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani a dreptului lui Străisteanu Gheorghe de acces liber la informație și a dreptului la examinarea cererii adresată Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani din 26 iulie 2018.

S-obligat Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani să examineze cererea lui Străisteanu Gheorghe din 26 iulie 2018 și să remită în adresa acestuia răspuns pe marginea acesteia în termenul stabilit de lege.

S-a încasat din contul Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani în beneficiul lui Străisteanu Gheorghe suma de 200 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță a motivat hotărârea că la materialele cauzei se atestă extrasul din poșta electronică care confirmă recepționarea de către Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani a cererii din 26 iulie 2018, ora 15²³, care conține date referitoare la ID-ul mesajului, când a fost creat, de către cine și când a fost livrat.

În ședința de judecată reprezentantul Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani – procurorul Cornel Casian a confirmat faptul că adresa electronică, la care a fost expediată cererea din 26 iulie 2018, este corectă.

Având în vedere că la actele cauzei nu se atestă probe că lui Străisteanu Gheorghe, în termenul prevăzut de lege, i-a fost dat răspuns la cererea din 26 iulie 2018, s-a recunoscut încălcat dreptul acestuia de acces la informație și dreptul de a primi în termenul legal răspuns la cerere.

Or, Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, în calitate de deținător de informații, recepționând cererea lui Străisteanu Gheorghe din 26 iulie 2018, în condițiile legii, era obligată să o examineze în termenul legal și să de-a răspuns petiționarului.

Prin decizia din 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul depus de Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, s-a casat integral hotărârea din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și s-a emis o decizie nouă de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

Instanța de apel a motivat decizia de respingere a acțiunii că informația solicitată de Străisteanu Gheorghe prin cererea din 26 iulie 2018 nu cade sub incidența prevederilor art. 6 din Legea privind accesul la informație.

Solicitantul înaintează abuziv un șir de cereri, prin care consecutiv solicită informații despre înregistrarea și repartizarea cererilor precedente.

Dreptul de acces la informație nu reprezintă un drept absolut, ingerința pe terenul acestuia corespunde principiului proporționalității, în situația în care solicitantul înaintează în repetate rânduri și abuziv cereri, prin care solicită aceleași informații de la o cererea la alta.

La 22 iulie 2019 Străisteanu Gheorghe a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei decizii noi de menținere a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel superficial și abuziv a apreciat suportul probatoriu prezent la actele cauzei, cu interpretarea eronată a normelor de drept material.

Concluzia instanței de apel de respingere a acțiunii ca neîntemeiată este vădit greșită, or, la materialele cauzei nu se atestă probe justificative referitor la faptul eliberării și recepționării răspunsului la cererea din 26 iulie 2018.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei din 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa lui Străisteanu Gheorghe prin intermediul poștei electronice la 18 iulie 2019, recepționată de recurent la aceeași dată – 18 iulie 2019, ora 13¹⁰ (f.d. 96, 98)

Cererea de recurs a fost depusă la 22 iulie 2019, adică în termenul prevăzut de lege.

La 07 august 2019 în adresa Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani a fost expediată copia recursului depus de Străisteanu Gheorghe, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de

Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În această consecvență, în speță, instanța de recurs urmează să se conducă de împuternicirile de care a fost investită prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018.

Conform art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Conform art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa integral decizia instanței de apel, și de a emite o nouă decizie sub formă de încheiere de declarare a apelului inadmisibil, din motivele ce succed.

Din materialele cauzei rezultă că la 03 septembrie 2018 Străisteanu Gheorghe a depus cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, solicitând constatarea încălcării dreptului de acces la informația solicitată prin cererea din 26 iulie 2018, constatarea încălcării dreptului la examinarea cererii din 26 iulie 2018 în termenul prevăzut de lege – 15 zile, obligarea Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, să examineze cererea din 26 iulie 2018 în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare și să-i prezinte informația solicitată, încasarea din contul Procuraturii mun. Chișinău, sediul Rîșcani a sumei de 13250 de lei prejudiciul moral.

Prin hotărârea din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea lui Străisteanu Gheorghe a fost admisă în parte.

Conform art. 45 alin. (4) din Codul administrativ, autoritățile publice acționează prin intermediul conducătorilor sau al reprezentanților.

Conform art. 46 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, în procedura administrativă participării pot fi reprezentați de o persoană împuternicită. Împuternicirile reprezentantului se consemnează în procură. În măsura în care din conținutul procurii nu rezultă altceva, aceasta conferă împuterniciri pentru toate acțiunile procedurale ce țin de procedura administrativă.

La solicitare, reprezentantul împuternicit prezintă procura. Valabilitatea procurii este reglementată de Codul civil.

Prin procura eliberată de procurorul, adjunct al Procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef al Oficiului Rîșcani – Corneliu Bratunov, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani - Cornel Casian, s-a împuternicit să reprezinte în instanța de judecată interesele Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani la examinarea cauzelor inițiate de Gheorghe Străisteanu împotriva organelor procuraturii, cu dreptul de a exercita toate actele procesuale, inclusiv cu dreptul de a ataca hotărârile judecătorești adoptate și de a contesta actele executorului judecătoresc (f.d. 55).

În textul procurii enunțate se indică că aceasta este valabilă pe un termen de un an, însă nu este indicată data întocmirii.

La 11 februarie 2019 procurorul Cornel Casian în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, a depus în instanța de apel cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, iar la 08 aprilie 2019 a prezentat partea motivată a apelului (f.d. 68, 76-77).

La cererea de apel preventivă din 11 februarie 2019 și la cea motivată din 08 aprilie 2019, procurorul Cornel Casian, contrar art. 45 alin. (4) și art. 46 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, nu a anexat documentul (procura), valabil, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului.

Procura anexată la actele cauzei, eliberată de procurorul-adjunct al Procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef al Oficiului Rîșcani – Corneliu Bratunov, pe numele procurorului - Cornel Casian, nu poate fi acceptată drept dovadă a împuternicirilor acestuia, din următoarele motive.

Conform art. 374 alin. (1) din Codul civil, în redacția Legii privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative nr. 133 din 15 noiembrie 2018, procură este înscrisul întocmit pentru atestarea împuternicirilor conferite de reprezentat unui sau mai multor reprezentanți.

Potrivit art. 254 alin. (2) din Codul civil, (până la modificările operate prin Legea privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative nr. 133 din 15 noiembrie 2018, în vigoare din 14 ianuarie 2019, cu unele excepții), este nulă procura în care nu este indicată data întocmirii.

Prevederi similare se conțin și în art. 376 alin. (2) din Codul civil, în redacția Legii privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative nr. 133 din 15 noiembrie 2018, care stipulează că, este nulă procura în care nu este indicată data întocmirii.

Așadar, procura anexată la actele cauzei în baza căreia procurorul Cornel Casian a declarat apel împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, nu este valabilă.

Conform art. 233 alin. (2) din Codul administrativ, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit.

Conform art. 235 din Codul administrativ, dacă cererea de apel nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (1), judecătorul stabilește apelantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă apelantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea de apel se consideră depusă la data inițială.

Date fiind cele relatate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a judecat prezenta cauză cu încălcarea normelor de procedură.

Or, Curtea de Apel Chișinău încă la faza primirii cererii de apel în conformitate cu art. 235 din Codul administrativ urma să verifice dacă cererea de apel depusă de Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani corespunde cerințelor prevăzute la art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (1) din Codul administrativ, și să acorde timp apelantului pentru înlăturarea neajunsurilor, însă contrar acestora a examinat în fond un apel semnat și depus în baza unei procuri nevalabile.

Conform art. 236 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când cererea de apel nu corespunde cerințelor stabilite la art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin.(1) și apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Astfel, din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral decizia din 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și de a emite o decizie nouă sub formă de încheiere, prin care apelul depus de Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, se declară inadmisibil.

În conformitate cu art. 247, 248 (1) lit. c) și alin. (2), și art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se casează integral decizia din 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu Gheorghe împotriva Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani cu privire la constatarea încălcării dreptului la informație și a dreptului la examinarea cererii în termenul prevăzut de lege, obligarea examinării cererii și repararea prejudiciului moral, și se emite o decizie nouă sub formă de încheiere, prin care:

Apelul depus de Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, se declară inadmisibil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari

Sveatoslav Moldovan